CZĘŚĆ XXX. № 75. ROK 15. (1844).

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Grafe, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego, w Wilnie w xięgarniach Glücksberga, i Zawadzkiego nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 14½ r. *Półroczna*, 7½ r. sreb. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Grafe *Roczna*, 13 r. sreb. *Półroczna*, 6½ r. sreb. Dla Królestwa Polskiego naznacza się taż sama cena co i w Cesarstwie.

PIĄTEK, 29 Września. / 11 Października.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, 28 Września. / 10 Października.

Przez Reskrypt Cesarski z dnia 5 Września, Dyrektor Lyceum Alexandrowskiego Jenerał-major *Broniewski*, w nagrodę wzorowo-gorliwej służby i troskliwości o udoskonalenie Lyceum tak pod względem moralnym, jako naukowym i gospodarczym, mianowany kawalerem orderu Św. Anny 1 klassy.

— Przez Ukaz Cesarski do Kapituły orderów z d. 16 Września mianowani kawalerami orderu: Św. Anny 2 klassy, w liczbie innych, Prezes Mińskiej Izby Skarbowej Radzca Stanu *Gieżeliński*—Św. Anny 2 klassy z koroną, Prezes Witebskiej Izby Skarbowej Radzca Stanu *Rubcow*.

— Kapituła Orderów Cesarsko-Królewskich ogłosiła spis osób które z prawa starszeństwa w orderach, jakie im były nadane, weszły w poczet pensyonaryuszów tychże orderów. W liczbie innych wymienieni są: Za order Św. Andrzeja Apostoła, Jenerał-feldmarszałek Xiążę Warszawski hrabia Jan *Paskiewicz-Erywański*, mianowany 22 Września 1828. — Vice-Kanclerz, Rzeczyw. Tajny Radzca hrabia Karol *Nesselrode*, mianowany 22 Września 1829.— Za order Św. Katarzyny 2 klassy, małżonka zeszłego Jenerała jazdy hrabina Katarzyna *Benningsen*, mianowana 30 Sierp. 1814. — Z orderu Św. Alexandra Newskiego, Admirał Antoni *von Moller*, mian. 12 Grudnia 1824. — Jenerał piechoty hrabia Arseni *Zakrewski*, mian. 25 Grud. 1825.— Ienerał piechoty Longin *Roth*, mian. 10 Stycznia, Rzeczywisty Tajny Radzca Xiążę Xawery *Drucki-Lubecki*, mian. 16 Kwietnia i Jenerał jazdy Xiążę Mikołaj *Repnin*, mian. 22 Sierpnia 1826. — Arcybiskup Twerski i Kaszinski *Grzegorz*, mianowany 26 Marca 1826. — Z orderu Św. Jerzego 3 klassy, (w liczbie innych), Jenerałowie porucznicy: Mikołaj *Mnrawjew*, mian. 1 Stycznia i Sylwester *Malinowski*, mian. 30 Stycznia 1839. — Tegoż orderu 4 klassy, (w liczbie innych), Podpułkownik Antoni *Eliaszewicz*, mian. 26 Kwietnia, Rzeczywisty Radzca Tajny Senator Jan *Gorgoli*, 5 klassy Antoni *Rydzewski*, i Jenerał-major Konstanty Xiążę *Lubomirski*, 20 Maja 1808. — Z orderu Św. Włodzimierza 1 klassy: Vice-Kanclerz, Rzecz. Radzca Tajny hrabia Karol *Nesselrode*, mian. 27 Września i Jenerał piechoty hrabia Michał *Woroncow*, 13 Października 1818. — Św. Włodzimierza 3 klassy, były Prezes Wołyńskiego Sądu Głównego Xiążę Dymitr *Czetwertyński*, mian. 2 Lutego 1811 roku.

— Sprawującemu obowiązki Adjunkta Uniwersytetu Św. Włodzimierza *Walterowi* pozwolono w czasie wakacyjnym odbyć uczoną wycieczkę do pewnych gubernij Zachodnich w celu zbadania natury panującej tam choroby znanej pod nazwaniem *Kołtuna* (Plica polonica) z poleceniem iżby za powrotem P. Walter złożył Uniwersytetowi szczegółowe zdanie sprawy z wypadku swoich badań, zwróciwszy też uwagę na miejscowe środki leczenia tej choroby tudzież na zagadnienie o jej zaraźliwości i przechodzeniu na potomstwo.

— P. Minister Spraw Wewnętrznych na wstawienie się P. Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Mińskiego i Kowieńskiego Jenerał Gubernatora pozwolił, na mocy służącego mu prawa, ustanowić w mieście Pińsku, na targi wełną i innemi przedmiotami, jarmarki trwające po trzy tygodnie: pierwszy od 12 Czerwca pod nazwaniem Swiętojańskiego i drugi od 6 Stycznia, pod nazwaniem Trzykrólskiego. (Ивановская и Крещенская).

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

1) *7 Września.* Z ogłoszeniem rozkazu N. Cesarza, aby wojskowi unter-oficerowie, którzy dobrowolnie zrzekają się awansu na oficerów, otrzymywali miejsca dozorców pocztowych na stacijach, niewprzód, aż gdy wysłużą pięć lat w wojsku, już po zrzeczeniu się awansu.

2) *12 tegoż m.* Z ogłoszeniem następującego Ukazu N. Cesarza danego Rządzącemu Senatowi dnia 24 Sierpnia: «Widząc ze składanych Nam doniesień, iż niektorzy urzędnicy, zamyślając prosić o uwolnienie ich od służby, dla przywiedzenia swoich zamiarów do skutku czekają końca wakacij, lub danych im urlopów i składają prośby swoje o uwolnienie od służby tylko po upływie tego czasu, utrudniając tym sposobem niezwłoczne zapełnienie urzędów, Uznaliśmy za potrzebne postanowić, aby wszyscy urzędnicy cywilni, z powodu domowych lub innych okoliczności chcący być uwolnionemi od służby, prośby o to podawali swojej Zwierzchności od 1 Stycznia po 1 Maja każdego roku.»

3) *11 tegoż m.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza postanowienia Rady Wojennej, o oddawaniu jednego syna z kantonistów, dymissionowanym żołnierzom, mającym synów spłodzonych w stanie włościańskim.

Wiadomość o ilości drogich metallów wydobytych z pasma gór Uralskich w pierwszej połowie 1844 roku.

Złota.

Z zakładów Skarbowych:

	Pudy.	Funty.	Zołot.	Doli.
Ekaterynburskich	16	23	4	—
Złatoustowskich	24	39	43	—
Bohosłowskich	20	33	39	—
Gorobłahodatskich	6	23	80	—
Ogół. . .	68	39	70	—

Z zakładów prywatnych:

	Pudy.	Funty.	Zołot.	Doli.
Wierchisietskich, korneta gwardyi Jakowlewa	28	21	12	—
Kaslińskich i Kysztymskich, spadkobierców Rastorgujewa	8	29	76	—
Niżnietahilskich, PP. Demidow.	8	29	10	—
Sysiertskich, spadkobierców Turczaninowa	11	2	95	—
Newjańskich, PP. Jakowlew	13	18	46	—
Szajtańskich, Jarcowa	2	—	9	—
Bilimbajewskich, hrabini Stroganow.	2	—	16	—
Werchnieufalejskich, P. Gubin.	—	9	67	—
Krestowozdwiżeńskich, xiężny Butera.	7	12	75	—
Wsiewołodobłahodatskich, PP. Wsiewołozskich	5	26	43	—
Rewdińskich, PP. Demidow	—	—	85	—
Zakładów Iitabanowskich Tieptiarskich, Jenerał-porucznika Żemczużnikowa z kompaniją	2	30	3	—
Troickich, Kollegialnego Assesora Żukowskiego z komp.	4	6	28	—
Pietropawłowskich, Kollegialnego Sekretarza Astafjewa	—	12	9	—
Biereznickich, pułkownika Żukowskiego	—	10	6	—
Siergjewskich, xiążąt Golicyn.	—	—	48	—
Podpułkownika Chwoszczynskoj, z ziemi PP. Bułgakow	—	3	32	—
Przysądzonego na rzecz Newjańskich zakładów, znalezionego w domu wdowy Ireny Miahkich	—	—	2	24
Ogół. . .	95	13	38	72
Ogół Skarbowych i prywatnych.	164	13	12	72.

Platyny.

Z zakładów Skarbowych:

	Pudy.	Funty.	Zołot.	Doli.
Gorobłahodatskich, połączonej z osmium i irydium	—	3	9	33

Z zakładów prywatnych:

	Pudy.	Funty.	Zołot.	Doli.
Niżnietahilskich	75	4	31	48
Wierchisietskich, z osmium i irydium	—	1	3	—
Ogół. . .	75	8	43	81

Irydium połączonego z osmium.

Z zakładów skarbowych:

	Pudy.	Funty.	Zołot.	Doli.
Złatoustowskich	—	4	46	—
Bohosłowskich	—	1	75	—
Ogół. .	—	6	25	—

Tychże metallów oddzielonych przy topieniu złota.

Z zakładów Skarbowych.

	Pudy.	Funty.	Zołot.	Doli.
Gorobłahodatskich.	—	—	14	—

Z zakładów prywatnych.

	Pudy.	Funty.	Zołot.	Doli.
Wierchisietskich.	—	1	83	—
Newjańskich.	—	1	64	—
Ogół. . .	—	3	51	—
W ogóle irydium z osmium.	—	9	90	—

Moskwa 15 Września. W tutejszej Gazecie czytamy następne obwieszczenie od P. Moskiewskiego Wojennego Jenerał Gubernatora:

«Niejednokrotnie dochodziły do mnie pogłoski, iż niektórzy fabrykanci i rękodzielnicy płacą czeladnikom i robotnikom swoim towzrami zamiast należnych im za robotę opłat pieniężnych. Nie mając prawa sprzedawać towarów za pomocą roznoszeoia, czeladnicy i robotnicy ponoszą znaczne straty przy ich spieniężanin i nadto tracą drogi dla ka-

żdego pracowitego człowieka czas, dla wyszukania na swój towar kupców.

«Dla zatamowania zła tego, o którego istnieniu w pewnych fabrykach w samej Moskwie i jej gubernii, skutkiem znajdujących się w mojej Kancellaryi dowodów, niepodobna już wątpić, obwieszcza się przez niniejsze wszystkim fabrykantom i rękodzielnikom, iż jeżeli odtąd którykolwiek z nich będzie uiszczał się z należnych czeladnikom i robotnikom opłat w towarach zamiast pieniędzy, przez co prace tych ostatnich nie odbierają wynagrodzenia, takowy ulegnie całej praw surowości.»

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 3 Października.

«Rada Administracyjna Królestwa Polskiego, dostrzegłszy, że dotąd w wielu wsiach, a nawet i po mniejszych miastach Królestwa, znajdują się zabudowania, mające kominy drewniane, gliną lepione, sztangowemi zwane: tudzież, że w niektórych osadach wiejskich istnieją jeszcze domy mieszkalne bez kominów, zwane chatami kurnemi: Rada Administracyjna Królestwa, dla usunięcia smutnych wypadków, z niebezpieczeństwa takich budowli przez pożary zrządzanych, na przedstawienie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowiła: Iż każdy, kto w przeciągu dwóch lat, licząc od 30 Grudnia (1 Stycznia) 1844—5 roku, zniesie komin sztangowy w domu swoim, i zastąpi go kominem z pełnej lub surowej cegły wymurowanym, albo kto w budowli zwanej kurną chatą urządzi, w tymże dwuletnim terminie, podobnyż komin murowany, uwolniony będzie przez następne dwa lata, licząc od dnia wymurowania komina, od opłaty składki ogniowej, z takowego zabudowania przypadającej.

— W Gazecie Warszawskiej czytamy co następuje:

«*(Art. nad.)* W roku zeszłym 1843, wracając z zagranicy przez *Drezno*, wykonał tamtejszy Obywatel niesprawiedliwą do mnie pretensję o blisko 200 talarów. Złożywszy tę kwotę u miejscowego Adwokata Pana *Rachel* (Raszel), powierzyłem mu interes, w przekonaniu, iż jako nieobecny, nie dostąpię sprawiedliwości. Aż oto odbieram List od P. *Raszel*, który po przeprowadzeniu procesu w Sądach, po likwidacji kosztów i własnego honorarjum, wraca mi 143 talarów i 4 złote. Tę akuratność i sumienność bezprzykładną, czuję się w obowiązku podania do wiadomości publicznéj. — Adam *Nosarzewski*, Podpułkownik byłych W. P.

— Wyczytujemy w Nrze Październikowym *Bibljoteki Warszawskiej* onegdaj wyszłym, wielkiej wagi wiadomość podaną przez znakomitego naszego Geologa P. J. B. Pusch, Radcę Górniczego. O 10 mil od Lwowa w Stebniku, znaleziono nieprzebrane skarby soli, przechodzące wielkością Wieliczkę, a za tém wszystkie zupy solne, dotąd znane na kuli ziemskiej. O ile bowiem dotychczasowe wiercenia na rozległości 1,068 sążni czynione dowiodły, natrafiono wszędzie pod Stebnikiem na grubość soli 513 stop wynoszącą. W artykule wspomnionym P. Pusch podaje z wielką dokładnością formację tych pokładów, wylicza warstwy nad niemi i pod niemi znajdujące się, i daje zupełny obraz tego znakomitego odkrycia. Dowiedzione tym sposobem rozrzucenie pokładów solnych w tak bliskiej od nas ziemi, z tej samej strony Tatrów położonej, czyż niepozwala spodziewać się, że dokładnych poszukiwaniach i my kiedyś możemy posięść sól kamienną, to największe bogactwo każdego kraju. (Obszerniej o tém będzie w Korrespondencie Handlowym i Przemysłowym).

(Gaz. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ANGLIJA. *Londyn 24 Września.* Donoszą że Królowa opuści Blair Atholl w przyszły Czwartek, 1 Października, wsiądzie w Dundee na Yacht Królewski i wróci wprost do Woolwich.

— Gazety angielskie donoszą o zgonie konsula jeneralnego Rossyjskiego w Anglii P. Benckhausen, który umarł w wodach Marienbadskich.

— Wydano rozkaz izby oficerowie garnizonu Dublińskiego nieinaczej chodzili jak w mundurach.

— Oppozycya whigów przeciw Rządowi, z którą O'Connell zawarł jak wiadomo przymierze, niemoże być wszakże uważaną za żaden punkt podpory dla sprawy odwołania Unii Parlamentowej Irlandskiej. Mniemano tak zrazu widząc jak mocno przemówiły za O'Connellem gazety whigowskie przy wyjściu jego z więzienia; wszakże wkrótce dało się widzieć że oppozycya tylko własny swój interes ma na względzie, i gazety tego stronnictwa, mianowicie *Globe*, który jest organem lorda Palmerston, wyraźnie nagania ostatnie akta Stowarzyszenia Repealu i plany O'Connella.

— Powieść którąśmy w przeszłym numerze na wiarę gazet francuzkich umieścili o zakładzie między fregatą angielską *Vindictive* i brygiem francuzkim *Adonis* okazała się zmyśloną. Dowodzca fregaty kapitan Toup Nicholas ogłosił list w gazecie *Standard* którym wzręcz zaprzecza całej tej powieści, dowodząc że fregata jego we dwa dopiero miesiące po brygu *Adonis* odpłynęła z Ameryki do Europy. Ze swej strony kapitan brygu francuzkiego vice-hrabia de St. Georges umieścił w *Journal des Débats* list potwierdzający słowa P. Toup Nicholas. Z tych korrespondencyj pokazuje się że lubo żadnego zakładu między oficerami temi niebyło, najlepsza harmonija panowała między nimi i ich ekwipażami.

— Dziś jeszcze nie przybył spóźniony pakiebot pocztowy Brezylski; publiczność z największą ciekawością oczekuje wiadomości z depeszy które przywiezie, albowiem poczta niniejsza zawiera zapewna potwierdzenie lub zaprzeczenie wieści o traktacie handlowym zawartym między

Anglią i Brezyliją. Listy prywatne, które wyprzedziły pakiebot pocztowy dają nawet szczegóły tego traktatu; podług niego Anglija zmodyfikowała taryfę na korzyść płodów kolonialnych Brezylijskich, mianowicie cukru, Brezylija zaś obowiązała się do zaprzestania handlu murzynów i zniesienia niewolnictwa w Cesarstwie. Inna jeszcze ważna wiadomość spodziewana jest z tejże poczty. Mówią że między Brezyliją i Montevideo stanął traktat, na mocy którego Montevideo przyłącza się do Brezylii jako prowincya tego Cesarstwa.

— Odkryto nakoniec kto pisał sławne listy o bombardowaniu Tangeru przez francuzów, ogłoszone w Times, tak obrażające dla marynarki francuzkiej i w szczególności Xięcia de Joinville, któremu wyrzucają nieznajomość sztuki wojennej i brak osobistej odwagi. Autorem tych listów jest kapelan fregaty angielskiej *Warspite*, fanatyk protestantski, który pisał te paszkwile pod wpływem rozjątrzenia wzbudzonego w duchowieństwie anglikańskim przez wyrugowanie Misyonarza - Aptekarza Pritchard z wyspy Otaiti. Jak tylko się to wydało, kapelan został wydalony z okrętu i odesłany do Angli.

PORTUGALIA. Monsignor di Pietro, internuncyusz Apostolski, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny Ojca świętego w Lizbonie, przyjęty był 10 Września poraz pierwszy przez Królowę Jmć w pałacu Belem, w obecności Kardynała-Patryarchy, Ministrów, Członków Rady i całego Dworu.

— Odebrano tu wiadomość że dyliżans idący z Sewilli do Lizbony, w dolinie Valdepenias napadnięty został przez bandytów i zrabowany. W tym dyliżansie znajdował się poseł francuzki przy Dworze Portugalskim, hrabia de Varennes i stracił wszystko co miał przy sobie.

FRANCYA. *Paryż 25 Września*. Nic nie ma jeszcze urzędowie wiadomego o Abdel-Kaderze. Dajemy tu treść listów odebranych w tym przedmiocie z Algeryi: «Zdaje się rzeczą pewną że Abdel-Kader i oddział jego wiernych arabów od 2,000 koni są otoczeni ponad granicą z jednej strony wojskami Cesarza Maroku rozłożonemi między Feza i Calalyn, o 30 lieues od granicy Algerskiej, a z drugiej małą armiją jenerała Lamoricière, który czuwa iżby go do posiadłości francuzkich nie wpuścić. Wypada ztąd iż jeżeli syn Cesarski, który zawsze jeszcze dowodzi wojskami zechce szczerze wykonać traktat podpisany w Tanger, Emir Abdel-Kader nie będzie mógł ujść od niego inaczej jak wpadając na armiją jenerała Lamoricière, i w takim razie będzie mógł być pojmanym przez francuzów.

Zresztą Abdel-Kader zna swoje położenie i ma się ciągle na ostrożności; wszakże; w chwili kiedy listy były pisane niewiedział o zawartym z Francyą przez Cesarza Abderamana traktacie, którym zobowiązuje się ten ostatni do zamknięcia go w jedném z miast zachodnich swego Państwa.

— Zkąd inąd jedna Gazeta Marsylska ogłasza list z Oran z d. 13 Września następującej treści: «Dowiadujemy się o przybyciu tu czterech nowych pułków jazdy i o zgromadzaniu wielkich zapasów żywności w Djemma Gazauat. Marokanie znowu w wielkich massach zbierają się nad granicą i jenerał Lamoricière posłał co najśpieszniej gońca do Wielkorządzcy.

«Inne listy z Oran, mówi taż gazeta, potwierdzają te pogłoski i szacują na 25 do 30,000 ludzi zgromadzone wojska Marokańskie.

— Niektóre stronictwa wyprowadzają nowego Xięcia d'Isly Marszałka Bugeaud z nader niskiego rodu i czynią go synem kowala z Excideuil. Jakkolwiek takie pochodzenie przy dzisiejszém jego wyniesieniu mogłoby być ku większej zalecie, dziennik *l'Ami de la Religion* mniema swym obowiązkiem sprostować błędne mniemania. Redakcya tego pisma twierdzi iż ma przed oczami akt ślubu rodziców dzisiejszego Marszałka zawarty przed notaryuszem Blacque w Paryżu, 8 Kwietnia 1771 w którym małżonkowie następnie są oznaczeni. «Jan Ambroży Bugeaud, margrabia de la Ribeycolie, pan na dobrach de la Piconnerie i szlachetnie urodzona panna Sutton de Clonard córka zacnego i wielmożnego pana Sutton hrabi de Clonard, pana na Lugo i innych.» i t. d.

— W przeszłą Niedzielę odkryty został w Dieppe z wielką uroczystością posąg wzniesiony admirałowi Duquesne.

— Ostatniemi dniami straszliwe burze panowały w wielu miastach południowej Francyi, jako Tuluzie, Bayonnie, Lyonie i Marsylii. Szkody w winnicach i drzewach owocowych są nader znaczne; w okolicach Lyonu dwoje dzieci zabite zostały gradem.

— Znany inżynier P. Garella wrócił z wyprawy do Międzymorza Panama które oglądał w celu zbadania środków przyprowadzenia do skutku kanału mającego połączyć Oceany Atlantycki i Spokojny. P. Garella znalazł wielkie trudności, tak iż zamiast jednego prostego kanału, który byłby tylko sztuczną ciasniną dzielącą dwie Ameryki między sobą, nieodbicie potrzebnemi się okazały dwa kanały prowadzące od każdego Oceanu do środkowego punktu i na nich przeszło sześćdziesiąt śluz.

— Z powodu mnożenia się w przerażającym stosunku przykładów umyślnego trucia ludzi arsenikiem, P. Grimaud, chemik w Poitiers, podał Rządowi środek utrudnienia tej zbrodni, który zależy na tém iżby arsenik uieinaczej był przedawany, nawet do użycia w sztukach i rzemiosłach, jak zmieszany z małą ilością siarczanu żelaza (sulphas ferri) i wodosinku potażu (Cyanuretum potassae); $\frac{1}{100}$ tych ciał jest dostateczną. Tak zmieszany arsenik objawia się natychmiast kolorem i zapachem jak skoro będzie dodany do pokarmów lub napojów, i tak: w supie gorącej z mięsa ukaże się kolor bronzowozielony; w mleku ciepłém kolor opalowy; w winie czerwonym floletowy, w chlebie granatowy, i t. d.

— 16 b. m. wieczorem zgorzała wielka przędzalnia lnu w Cholet; była ona zapewniona za 600,000 fr. nikt życia nie stracił, ale 200 robotników pozostało bez zatrudnienia.

— Gazeta jedna przytacza fakt następujący, który powinien zwrócić uwagę lekarzy tym przedmiotem zajmujących się. Pies gończy został pokąsanym od psa wściekłego; pan jego, chcąc go zabić, dał mu połknąć w pigułkach ogromną dozę arseniku. Ta straszliwa trucizna, zamiast przyprawić psa o śmierć, wyleczyła go radykalnie od wścieklizny.

HISZPANIJA. *Madryt 18 Września.* P. Pidal Minister Spraw Wewnętrznych wydał do Naczelników Politycznych okólnik, którym zapowiada, że nic, do nowego rozkazu, nie zmienia się w urządzeniu ayuntamientos.

— Za objęciem przez P. Martinez de la Rosa portfelu Spraw Zagranicznych Gabinet liczy na wielką większość w izbach i zamierza wprowadzić ważne reformy, w Konstytucyi których treść jest następująca: 1.) Zamiast Senatu wprowadzona będzie Izba Wyższa złożona z Członków dożywotnich — 2.) Prawo o wolności druku będzie ograniczone — 3.) Zmieniony zostanie wstęp do Karty Konstytucyjnej gdzie jest mowa o samowładności ludu.

— Podczas kiedy wieści o powstaniu Karlistowskiém okazują się przesadzonemi, niebezpieczeństwo grozi z innej strony; wyraźnie zbliża się przesilenie; partye Ayacuchos czyli Esparterystów i Progressistów zawarły przymierze; Rząd ma nieoznaczone przeczucie gotujących się wypadków i podwaja zaradcze ostrożności. Knowania rewolucyonistów nieograniczają się prowincyami północnemi, lecz rozciągają się na wiele miast Starej Kastylii. Nadewszystko w Burgos wielu znaleźli stronników i w tém to mieście lub w Santander naprzód zapewna wybuchnie powstanie. Wielu oficerów zmieniono i na miejsce wojsk rozłożonych nad granicą Nawarry posłano pułk Walencyi, posiadający większe zaufanie.

— W Madrycie z powodu pomyślnego dla Ministrów wypadku wyborów dawano wielką ucztę 17 b. m. na której prezydował P. Martinez de la Rosa.

PRUSSY. *Berlin 28 Września.* Król Jmć raczył przyjąć dymisyą Doktora Suck, Rzeczywistego Tajnego Radzcy i Prezydenta Trybunału Najwyższego; P. Mühler Minister Stanu i Sprawiedliwości otrzymał również uwolnienie od tego urzędu zachowując krzesło w Ministerstwie Stanu i został mianowany Prezydentem naczelnym Najwyższego Trybunału P. Uhden, Radzca Tajny Gabinetowy, mianowany Ministrem Stanu i Sprawiedliwości.

SZWECYA. *Stockholm 20 Września.* Król Jmć nakazał żałobę po hrabi Brahé w gwardyi konnej i wojskach 4 okręgu wojskowego których zmarły Marszałek był szefem.

W Karlscrone odebrano rozkaz uzbrojenia co najśpieszniej fregaty *Josephine.*

W tej chwili otwarta jest wystawa płodów przemysłu w pałacu Xięcia Gustawa.

Gettynga. Nasz Uniwersytet stracił sławnego Professora swego Gustawa Hugo, który umarł 15 Września mając lat 79.

RZYM *14 Września.* Odebrano tu wiadomość o zaszłym 11 b. m. zgonie Kardynała Silvestro Belli w wieku lat 63. Zmarły był mianowany Kardynałem Kapłanem w 1841 a Biskupem Jesi w 1842.

GRECYA. *Ateny 9 Września.* Jenerał Grivas został zaocznie przez sąd uniewinniony.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Londyn 28 Września. Podług wiadomości odebranych w Windsor z zamku Blair-Atholl powrot Królowej ze Szkocyi naznaczony jest na 3 Października. — Nic nowego o poruszeniach stronników O'Connella w Irlandyi. — W imieniu Duchowieństwa Katolickiego Irlandskiego 12 biskupów a na ich czele Arcybiskup Tuam podpisali uroczystą protestacyą przeciw aktowi Parlamentu o zapisach i darach na rzecz Kościoła Katolickiego, jakowy akt czyni go zupełnie zależnym od władzy świeckiej. — Piszą z Gibraltar 13 b. m. «Gdy jedyne sprawy nieukończone z Marokiem, tyczące się odmówienia przez Szwecyą i Daniją płaconego dotąd haraczu, niemogą pociągnąć dalszych zawikłań, admirał angielski odesłał część okrętów swoich do ich zwykłej stacyi w Malcie.»

— Drogi żelazne rozejdą się wkrótce po wszystkich częściach świata. Zebrało się w Londynie towarzystwo kapitalistów celem rozważenia, czy korzystném byłoby wyprowadzić drogę żelazną w Indyach Wschodnich od Bombay na Salsette aż do dróg Thull i Behore Gaut. Ta droga nazwana ma być wielką koleją Wschodnią Bombajską. Towarzystwo postanowiło przyprowadzić tę budowę do skutku. Zkąd inąd takaż droga przez Międzymorze Suez, której projekt raz już został zaniechany, ma być ostatecznie wykonaną, miejscowość bardzo sprzyja budowie, liczba podróżnych przyrzeka być nader znaczną i Vice-Król Egyptu, Mehemet-Ali w ogólności jest bardzo za budową dróg żelaznych w jego Państwie.

Paryż 28 Września. Na okrętach eskadry dowodzonej przez Xięcia de Joinville wystawiony został rozkaz dzienny Xięcia z d. 11 b. m. z ogłoszeniem następnego listu Królewskiego:

Neuilly, 29 Sierpnia 1844.

«Mnie wielce ulubiony Synu.

«Składam dzięki Bogu że cię zachował pośród niebezpieczeństw na któreś się tak walecznie naraził, i że mi pozwolił abym za twojém pośrednictwem przesłał eskadrze którą dowodzisz, powinszowania Moje osobiste i wyraz wdzięczności narodowej za nowe wawrzyny, któremi uwieńczyła Naszą banderę.

«Winszując naszym dzielnym marynarzom iż rozwinęli całe to męztwo Francuzkie, jakie nigdy nieomieszkało odpowiedzieć na wezwanie Ojczyzny, cieszę się iżeś zdołał powściągnąć ich zapał aż do chwili, w której słuszność Naszej sprawy nakazywała nam uciec się do siły oręża.

«Z rozkoszą widziałem spółczesne usiłowania naszej marynarki i naszej armii uwieńczone tak świetném powodzeniem

i miło mi wspomnieć że to Mój syn prowadził naszych żeglarzy do zwycięztwa.

«Sciskam Ciebie, najmilszy synu, z całém wylaniem serca.

(Podpisano) Ludwik Filipp.

Za zgodność:

Kontr-Admirał Dowodzca

(podpisano) F. d'Orléans.

— Bitwa pod Isly miała miejsce 14, wzięcie Mogadoru 15 Sierpnia a w nocy z 14 na 15 między temi pamiętnemi zwycięztwy Xiężna de Joinville wydała na świat córkę. Na pamiątkę tegu zbiegu okoliczności Marszałek Bugeaud, w imieniu armii, prosił Xięcia iżby imię *Wiktorya* było dodane do imion nowonarodzonej Xiężniczki.

— Marszałek Soult przybył wczora wieczorem do Paryża. — Umarł ojciec Ministra Spraw Wewn. hrabia Karol Jakub Duchatel mając 83 lata.

— Na Giełdzie 26 rozeszła się wieść, że Marokanie, zbuntowani przeciw swemu Cesarzowi, attakowali znowu francuzów; lubo ta wieść nie ma żadnej znanej zasady, niemniej jednak wpłynęła na poniżenie się papierów Rządowych.

Madryd 21 Września. Zdrowie młodej Króluwej jest w najlepszym stanie i gazeta urzędowa wrzęcz zaprzecza niepomyślnym wieściom które były w tym względzie rozgłoszone przez inne pisma.

— Gazeta urzędowa Madrytska w numerze dzisiejszym zawiera wyrok Królewski, kontrassygnowany przez P. Martinez de la Rosa, jako Ministra Spraw Zagranicznych, którym Don Carlos Martinez de Irujo, margrabia Casa Irujo, Xiążę de Soto Mayor, Grand Hiszpański 1 klassy, mianowany został Posłem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym Hiszpańskim przy Dworze W. Brytańskim. — Podług listów z Ceuta armija hiszpańska przeznaczona do wyprawy na Maroko będzie rozpuszczona w końcu bieżącego miesiąca.

Berlin 2 Października. Król nadał order Orła Czarnego J. K. Wysokości Xięciu Albertowi Saskiemu.

— W ostatnich pięciu latach ludność Berlina powiększyła się o 54,643 dusz, co daje nadzwyczaj wielki stosunek przeszło po 10,000 na rok; w przeciągu 8 miesięcy roku bieżącego przybyło ludności 11,200 dusz.

WIELKIE XIĘZTWO HESKIE. Jego Wysokość Xiążę Emilijusz, po zupełném odzyskaniu zdrowia wrócił 27 Września z Wiesbaden do Darmstadt.

Stockholm 24 Września. Stany Królestwa przyjęły postanowienie iżby Sejm zbierał się nie co pięć, jak dotąd, ale co trzy lata. Stan Szlachecki przyjął to prawo 106 głosami przeciw 70, Duchowny 24 przeciw 21, a stany Miejski i Kmiecy jednomyślnie.

Triest 19 Września. 16 b. m. J. K. W. Xiążę Woldemar Pruski, podróżujący incognito pod imieniem hrabi de Ravensberg, odjechał na statku parowym *Mahmoudié* należącym do kompanii Lloyd, do Aten, zkąd uda się przez Syra, Alexandryą, Międzymorze Suez i Morze Czerwone, do Indyj Wschodnich i Chin.

AMERYKA POŁUDNIOWA. Wiadomość o przyłączeniu się Montevideo do Brezylii potwierdza się. Jenerał Paz nie opuścił stolicy Uragay jak mniemano; on udał się do Rio Janeiro nalegając o skutki traktatu 1834 roku, którym zawarowano, że po upływie dziesięciu lat, Montevideo, będzie mogło wybrać sobie dokąd ma się przyłączyć: czy do Brezylii, czy do Związku Argentyńskiego. Ludność Montevideo wybrała Brezylią.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.).

AKCYE.

Petersburg, 26 Września.	*Przedano po* Rubli srebr.
1 Tow. zabeśp. od ognia	—
2 ——— ———— —— ———	—
Komp. Amerykansk	—
—— Żeglugi parowej	—
—— Wód mineralnych	—
—— Oświecenia gazem	—
—— Przędzenia bawełny.	—
—— Zeglugi parowej Baltyckiej	11¼.
—— Drogi żelaznej Carskosielskiej	—
Fabryki Carewskiej perkalów	—
Zakładania rzeczy i przedm. wielkiej objętości.	—
Zabezpieczenia życia	64
Obligacye polskie poż. 300 zł.	91.
——— ——— — 500 zł.	88¼.
Polskie Certyfikaty Lit B. 200 zł.	27.

OGŁOSZENIE.

Poselstwo Królewsko-Szwedzkie w Petersburgu podało do powszechnej wiadomości okolnik Dyrekcyi Kompanii Jeneralnej Zabezpieczenia miast w Szwecyi, o skradzeniu w nocy na 22 Września now. kalend. z lokalu tejże Dyrekcyi w Stockholmie, w domu № 26 na ulicy Stora Nygatan położonego, kufra żelaznego, pomalowanego zielono z czarném w kratki, zawierającego summę 215,403 Rixdalerów 16 szylingów w Obligacyach osób prywatnych i summę 117,250 Rixdalerów w Obligacyach Banku Szwedzkiego. 1000 Rixdalerów przyrzeczone są temu, kto odkryje sprawców kradzieży i dopomoże do odzyskania pomienionych wartości; stosowna część nagrody będzie wydzielona za odzyskanie części summ pomienionych.

Pozwala się drukować. St.-Petersburg 28 Września 1844 roku. *Cenzor Ignacy Iwanowski.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.